

విష్ణు దిగడం తరువాయి, భానుమూర్తి పరాసరి ఇంటికి దారి తీశాడు. పక్కనున్న స్త్రీపాతుడు, 'ఎందుకోడే అంత తొందర?' అంటూ ఉన్నా ఆ మాటలు వట్టింపుకోలేదు. తన రాక కోసం ఒక్కంకా కళ్ళు చేసుకుని తన భార్య— అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళి చేసుకున్న భార్య— నిరీక్ష్మిస్తూ ఉంటుంది. విష్ణు బజారుకి తీసుకు వెడతానన్నాడు. కాని, తీసుకు వెళ్ళ లేకపోయాడు. ఈవేళ తప్పదన్నాడు. ఆమె ముస్తాకై సిద్ధంగా ఉంటుంది. తాను ఆలస్యం చేయకూడ దనుకున్నాడు.

ఇంటి కింకా భారెడు దూరంలో ఉన్నాడు. వీటి వాకిట్లో ఆమె నిలబడి ఉండటం భానుమూర్తి చూశాడు. ఎందు కలా నిలచుంది? అనుకున్నాడు. ఎంత సేపటినుంచి నిలచుందో? తన్ను తాను ప్రశ్నించుకున్నాడు. సమాధానం లాభేదు. అందుకు బదులుగా సందేహం ప్రకృష్టమయింది. ఒక్క క్షణంలో ఆ సందేహం మొగ్గులు తోడిగింది. అది పించెట వేయకమునుపే అతను ఇల్లు చేరుకున్నాడు.

భర్తను చూచి చూడటంతోనే ఆమె మెతుపుతీగలా రోపరికి వెళ్ళి పోయింది, నైకి పొంగివస్తున్న వంతో సాన్ని క్షిప్రమృతమయింది. అతను ఆమెను అనుసరించాడు— బద్ధకంగా, వీరవంగా. ఆమె కావరానికి వచ్చి ఇంకా వచ్చా మని వదిలి రోజాలైనా కాలేదు. కాని, ఈ తక్కువ కాలంలోనే వాల్చిద్దరూ చిలకా గారింక విసిరించుకున్నాడు. దేవాల వేరయినా, ఆత్మలు ఒక్కటే అని గుమగున లాదారు ఇరుగు పొరుగు అమ్మ య్కలు.

కాని, ఈ వేళ భానుమూర్తి పెదవుల మీద మందహాసం కనిపించలేదు. మాటల్లో తేనెపానలు ప్రసించలేదు. చూపుకోల్లే ప్రేమనాపావి పొంగలేదు. మరి, మనస్సు. . .

ఆమె నిర్జాంతుపోయింది. "ఎందుకండీ ఇలా ఉన్నారూ?" అని అడిగే దైర్యం ఆమె కింకా లాభేదు. అప్పటికే ఆమె అతనివైపు పొలి ప్రాయంగా ఒకటి రెండుసార్లు చూసింది. అతను ముఖంగా ఉన్నాడు.

ఇంతలో ఆమె లోపలికి వెళ్ళి, ఉప్పీ వక్కెంతో తిరిగి వచ్చి, వక్కెం అతని ముం దుంచింది.

ఉప్పీ కొంచెం వోట్లో పెట్టుకుని, "ఇంట్లో ఉన్న ఆయిపోయిందా?" అన్నాడు వెలుకారంగా.

అతనిలా ఆమె చదువుకోకపోయినా, ఆ వెలుకారాన్ని ఆమె గ్రహించక పోలేదు.

మొన్న చేసినట్లుగానే, ఈ వేళకూడా ఉప్పీ చేసింది. నైగా ఈ వేళ అల్లం ముక్కలు చేసింది; విమ్మరసం పండింది. ఆమె కొంచెం రుచి చూసిందికూడా. ఎంతో బాగుంది. తప్పకుండా అతను మెచ్చుకుంటాడని ఆశించింది. అయితే, అతను ఎందు కిలా ప్రసరిస్తున్నాడు? ఆలోచనలో వాడడు వేరేక్కోంది.

అలోచనలో దోతకలో ఆమె ఉం గు తున్నా, అతను మూతం వక్కెం తాళి చేశాడు, లోలోపల మెచ్చుకుంటూ. మరి కొంచెం అడుగుగా మునుకున్నాడు. కాని, మొట్టొకటి వంక పెట్టినందుకు అడగ లేకపోయాడు. అలోచనలో ఉప్పీరి దిక్కిరవుతున్న ఆమెకూడా అడగడం మరిచిపోయింది.

"మిన్ను ఏదై నట్టున్నావు. బజారుకి వెడదామా?" అడిగాడు భానుమూర్తి, తాంచన ప్రాయంగా. "వద్దు రెండి." ఆమె బదులు చెప్పింది.

ఈ నాన్నే తగ్గిన వాడిలా కనిపించాడు అతను. చదవాని లేకపోయినా, అలమర లోంచి ఒక పుస్తకం తీసి పుటలు తిప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

ఆమె పంటింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది, తన కంటూ ఒక గది లేకపోవడం వల్ల. చావ వదుతుకుని కూర్చుంది. 'ఎనుగారికి

నట్టుగా లోచింది. మండుటెండలో పియనిస్తున్న బాటసారికి వల్లవి ఏడ కనిపించినట్లుగా తలచింది.

లలిత భర్తను సమీపించింది. అతను మాట్లాడే లోపల ఆమె— "మీ మోవం భరించలేను" అంది. ఆమె కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. అతను అప్పీయంగా "లలితా!" అనగలిగాడు. అంతకు మించి మరేమీ అనలేకపోయాడు.

భర్త కళ్ళలోకి చూస్తూ లలిత అంది: "వక్కా భాగం వాళ్ళేమో మంయాలీలు. నైన ఏమీ బెంగాలి వాడు. వాళ్ళ భాష వాకు తెలియదు. వా భాష వాళ్ళకు తెలియదు. ఇంక నే నెవరో మాట్లాడతాను? ఎంతసేపని ప్పతికలా అవి చదవను?"

"అవును." "ఈ తిరువనంతపురంలో వా కె రండి అవుతున్నావీ, బంధువులు గానీ... మీ రలా బెల్లం కొట్టిన రాలులా కూర్చుంటే, వా క్షు మతాలు నే నెవరో చెప్పుకుంటాను. . ." లలిత ఇక మాట్లాడలేకపోయింది. ఆమె కళ్ళు నీటిబుంగ అయినాయి.

భానుమూర్తి వక్కాత్వం వెండాడు. అతని నవనీత పూదయం కరిగిపోయింది. "ఈ ఉంట్లో వాకు మూతం ఎవరున్నా

బయట అమావాస్య లోపల పారమిణి

-డాక్టర్ చల్లా రాధాకృష్ణశర్మ

నైకి లేస్తూ, కింద వదుతూ అల్లలాడే ఆకులా, ఆలోచనల గారిలో ఆమె లేక మనస్సు అటూ ఇటూ కదలసాగింది. భానుమూర్తి కేమీ లోచలేదు.

చదువుతున్నట్టు సేపిస్తున్న పుస్తకాన్ని మూసివేశాడు. తన మనస్తత్వం వల్ల అనవసరంగా ఇంట్లో వాతావరణం కలుషితమయినందుకు విచారించాడు.

ఆమె లోపల ఏం చేస్తున్నదో అని భావనలలాడిపోయాడు. పంటింట్లోకి తొంగి చూశాడు.

తం వంచుకుని ఆమె కూర్చుంది. కుడి చేతి వక్కెం చావమీద ముద్దలు చుడుతూంది.

"లలితా!" అన్నాడు భానుమూర్తి.

ఆ పిలుపుకే ఆమె వంతోడించింది. ఏదారిలో వీళ్ళు కనిపించినట్లుగా భావించింది. అకాలంలో కోరిక కూత వినిపించి

రని— ఏకు నేను, వాకు నున్నాను" అంటూ పసిపిల్లవాడిలా బాపురుమన్నాడు.

"ఊకుండీ, ఎవరన్నా చూస్తే . . ." ఆమె తన వీరకొంగుతో అతని కళ్ళు తుడిచింది. లోగుండెలో ఎంతో క్షుం కొద్దీ దారుకున్న వంతోషాన్ని ఒక్కసారిగా నైకి తెచ్చుకుని చిరునవ్వు వచ్చింది. ఆ చిరునవ్వుతో ఆ గదిలో వెలుగు వెల్లవ ప్రవహించినట్టుయింది.

బయటిపీఠిదీపాలు అప్పుడే వెలిగాయి. భానుమూర్తి మనస్సు తేలిక పడింది. "అనవసరంగా విష్ణు అపార్థం చేసు కున్నాను, లలితా!" అన్నాడు.

ఆమె ఏమీ చెప్పలేదు. అతని వైపు జారిగా చూసింది. ఇంకెప్పుడూ అలా అపార్థం చేసుకోవద్దు అన్నట్టుగా ఉంది ఆ జారి చూపు.

"అలా నుడిదానా వెళ్ళి వద్దాం,

అన్నీ

తండ్రి తన కొడుకులకు సంపాదించి ఇచ్చే విలువైన అన్ని మంచి పేరు. తాత తండ్రిల మంచి పేరు పిల్లలకు సమాజంలో గౌరవం అస్తుంది.

—హమిద్

దనం విలువ

ఉదార బుద్ధి. పరోపకారం లేనివానికి ఎంత డబ్బు సంకమించినా అది పాపంవలె భారమే అవుతుంది. పైగా చివరకు ప్రమాదకరంగా పరిణమించే అపకాశం ఉన్నది

—కిమ్మప్ప

లలితా! అంటూ అతను స్నేహం గడిక వెళ్ళాడు.

ఆమె పూర్వపు లలిత అయింది. స్నానం చేస్తున్నంతసేపూ, ఆ తరవాక ఆలయంలో భగవత్పూజానంతో ఉన్నంత సేపూ భానుమూర్తి అతని విసుర్లు చేసుకున్నాడు. 'నేను ఎవో. ఏ. లాకా చదువుకున్నాను. ఆమె అంతగా చదువుకోలేదు. కాని, ఆమె కున్న సంస్కారం వాకు లేదు. మనిషికి కావలసింది సంస్కారం గాని, డిగ్రీ చదువు కాదు.

సంస్కారం గల ప్రతి భార్య తన భర్తను ప్రేమిస్తుంది. ఆ ప్రేమను అనవసరమైన సందేహాలతో నేను వమ్ము చేసుకోకూడదు. నేను లలితను పెళ్ళి చేసుకున్నది ఆమె ప్రేమను పొందడానికే, ఆమెను మూపెట్టడానికేను . . . ప్రియా! ఎల్లవేళల్లోనూ వా భార్యను ప్రేమించే నిండు మనస్సు వాకు ప్రసాదించు. . .

ఆ రాత్రి భోజనానంతరం లలిత పంటిల్లు కడుగుతూ ఉంటే, భానుమూర్తి తను పెళ్ళి పొట్లోని లలితను చూస్తూ, 'లలితా! నన్ను క్షమించు' అన్నాడు. ఆమెతోనే ఆ మాట అనాలను కున్నాడు మొదట్లో. కాని, అలా అనడానికి సిగ్గు పడ్డాడు. తాను భర్త గదా!

ఆ రాత్రి ఆ ఇంట్లో సంతోషం మెరిసింది. వెన్నెల చిరిసింది. అమృతం కురిసింది.

లోకానికి ఆ రోజు అమావాస్య! ఆ దంపతులకు ఆరోజు పార్థమి! ✪